

esperantousa

The ELNA

Newsletter: News of the Language Problem and Esperanto as the solution

1991(5)

Making News This Issue

The Board Speaks

At this year's ELNA Congress in Raleigh, NC, the Board of Directors made a number of important decisions. You'll find these listed in the next column to the right, and some editorial comments about them on the next page.

See Pages 1-2

Many Letters

ELNA's publications lauded ... Helping gifted and talented Hungarian children ... Comments on National Public Radio's report on Esperanto ... Ideas on making ELNA work better.

See Pages 7-8

On the Line

Reginald Jaderstrom reviews the latest Esperanto book published in the United States, *Sur la linio*, a collection of short stories by award-winning Spanish Esperantist author Georgo Kamaño.

See Page 9

In This Issue:

Newsnotes from the C.O. 5

Esperanto Documents 9

Yet More Language Gaffes and Problems... 11

And Much, Much More to Delight and Inform You!

ELNA Maršas

Lastatempaj Decidoj de la Estraro

La Estraro nomas s-ron William R. Harmon Komisiito pri la Centra Oficejo por la periodo 1a de junio 1991 ĝis 31a de majo 1992.

La kerno de la 1991 ELNA Kongreso estos dum semajnfino, sabate kaj dimanĉe, pör ke kiel eble plej multaj de niuj membro povu partopreni; iuj pejzaĝveturoj okazu antaŭ aŭ post tiu semajnfino; kaj iuj estrarkunsidoj, kiuj bezonus pli ol la havebla tempo, okazu aŭ estu pritraktitaj antaŭ la kongreso.

ELNA ŝanĝos sian fiskan jaron por ke ĝi komenciĝu la 1an de majo kaj finiĝu la 30an de aprilo.

Ekde la jaro 1992 la kotizoj por ELNA estos jenaj: Individua Membro, \$30; Familia Membro, \$45; Junula membro, \$15; Subtena Membro, \$60; Dumviva Membro, \$600; Membro kun Limigitaj Enspezoj, \$15; "Friend of Esperanto," \$10.

ELNA eldonos nur ses numerojn de *Esperanto USA* kaj unu numeron de la *Literatura Suplemento* dum la fiska jaro 1992.

Oni faros la jenajn ŝanĝojn en la fondusoj de ELNA:

- Oni renomu kaj rekalkulu la fondusojn dividante la fondusojn de Gibson kaj Massey;

- Oni ĉiujare kalkulu la proporcian interezon sur la kapitalfondintaj fondusoj (Gibson kaj Massey) kaj verŝu ĝin en la Generalan Kason, kune kun la intereo el la Dumviva Fonduso;

- Ĉiujare, oni kalkulu la proporcian interezon el fondusoj Wood kaj Lewis, kaj verŝu ĝin en la SF\$U-Fonduson, tio laŭ la deziroj de donacintoj;

- Ĉiujare, oni distribuu la restan interezon, proporcie, en la aliajn fondusojn (Vidbenda, Televida, Thompson, Sonbenda, SF\$U-a, Historia, Glenny, Eldonada);

- Oni faru grandskalan donac-kampanjon, kun stipulo ke ĉiu ano kiu donacas \$2,000 aŭ pli povus postuli

apartan fonduson kaj ankaŭ povus postuli la interezuzon (ekz. en la SF\$U-an Fonduson, en la Generalan Kason, ktp).

La proponita buĝeto por fiska 1992 estas akceptita.

La Estraro: agnoskas, ke okazis eraroj neintence en la pasintjara balotado; daŭrigas la strebndon eviti tiajn erarojn en la estonteco; kaj akceptas la rezultojn de la balotado pasintjara.

ELNA starigos Komitaton por Edukado kaj kreos Edukan Fonduson por malkovri, kontakti kaj peti monon de diversaj korporacioj, fondusoj, kaj individuoj por disvastiĝi la Internacion Lingvon.

ELNA sendos ekzempleron de la Richardson-libro kaj de *ELNA Update* al la biblioteko de la 14 plej taŭgaj jurnaloj kaj la ok plej taŭgaj revuoj en Usono por ke ili havu freſan informon pri Esperanto.

La salajro de la Vic-Direktoro de la Centra Oficejo estos plialtigita je 10%.

Oni decidis pri la metodo uzata por proporcie plialtigi la saldojn en la diversaj kontoj.

ELNA kreos abonon al *Esperanto U.S.A.* por biblioteko aŭ institucioj je duono de la kutima individua membro-kotizo. Individuoj daŭre ne rajtos aboni ĝin sed devos estiĝi membroj por ĝin ricevi.

ELNA akceptas la rekomendon de Doroteo Holland-Kaupp de la Amerika Asocio de Instruistoj de Esperanto ke ĝi rezignu pri la tasklibroj pli frue aprobitaj de la Estraro kaj anstataŭe rekomendu la eventuale aperontan libron de David K. Jordan.

ELNA nuligas la pli fruan decidon pri la eldono de faldfolioj, kompreneante, ke eventuale jam verkita artikolo de d-ro Giorgio Silfer aperu en *Esperanto U.S.A.* kaj/aŭ *ELNA Update* se la aŭtoro permesas.

ELNA akceptas la proponon de Ellie Stein, Komisiito pri Virinaj Aferoj, ke pro verſajna manko de intereso tiu Komisiono estu nuligita.

EDITORIAL

DECISIONS, DECISIONS!

Somewhere in the *Statuto* of ELNA it is written that the League's official organ (that's *Esperanto U.S.A.*) shall report all decisions of the *Estraro* (the Board of Directors) to the membership. This is a rule that in past years has been more honored in the breach than in the observance. As you can see from the front page of this issue, we're now playing catch-up. The first two decisions listed here were passed in a mail vote late this spring; the others were adopted by the *Estraro* during more than nine hours of hard-working meetings at the ELNA Congress in Raleigh in late July. Herewith some editorial comments and, hopefully, a bit of explanation about those that will most directly affect you.

• Change of the fiscal year. This year for the first time, the President requested the Treasurer to make a preliminary budget available to the Board for study before the Congress. The Treasurer, through hard work and with the help of the Director of the Central Office, barely managed to do this, since the fiscal year did not end until just a month and a half before the Congress. By ending the fiscal year a month earlier, it will in future be possible to have a better and more accurate budget ready for study longer before the Congress starts. As far as the membership is concerned, the only effect of this will be that the 1992 fiscal "year" will be eleven months long instead of twelve months.

• Dues changes. We've been discussing finance in these pages for the last several months. ELNA finished fiscal 1991 with a small surplus and a somewhat larger increase in its capital fund; but it remains limited in new programs that it can undertake. Since there has not been a dues increase in a decade, it was finally decided to increase all dues by about 20%. Hopefully, this will give us some elbow room in which to undertake a few minor projects...

• Only six numbers of *Esperanto U.S.A.* in fiscal 1992. When I saw this, I actually started drafting my resignation as editor; but then I saw those magic

words *fiscal year*, and remembered that decrease in the length of fiscal 1992. I checked my publishing schedule and noticed that this decision should make *absolutely no difference* in the number of issues you receive in either calendar 1991 or 1992. Certainly the Board could have had no intention of cutting back on your newsletter at the same time that (a) they increased your dues, (b) they adopted a subscription price for libraries and other institutions, and (c) the Congress passed a resolution commending the editor for the recent improvements in the newsletter.

• Establishment of an Education Committee and Fund. ELNA has historically served as a repository for donations for scholarships at the San Francisco State courses; but today there are increasing numbers of worthy educational activities that need support, most immediately Charlotte Kohrs' *Infanoj ĉirkaŭ la mondo*, which addresses an entirely different clientele than SFSU. With this decision, the Board is taking cognizance of this trend.

• Increase of the Vice-Director's salary. About this I will only say that the Vice-Director and the Director are both well above the government's poverty line—but only because, since the nineteen-sixties, the government has been very stingy about increasing that poverty line to match inflation.

• New subscription price for *Esperanto U.S.A.* Starting in 1992, this will be \$15. Notice that it doesn't apply to individuals; but you might want to check with your local library to see if they'd like to receive this magazine. Same goes for university libraries and the like. If you do visit the librarian, please take along a copy, and be sure to point out the ISSN number on the back page; libraries like those numbers!

• Cancellation of workbook and folder series. See issue 1991(3) for the original decisions about these two series of publications. Mark Stephens originally came up with the idea of these two series, and it was a good one. Unfortu-

nately, right now no one has the time to work on them. I suspect that they will eventually be revived, and I hope that at that time we will all remember who originally proposed and developed these two concepts. The "eventuale aperonta libro de David K. Jordan" mentioned in this context is Prof. Jordan's excellent *Being Colloquial in Esperanto: A Reference Guide for Americans*, which is now in the process of seeking a publisher.

• Nullification of the position of Commissioner for Women's Affairs. Ellie Stein, who over the years has shown much interest in this particular field, evidently feels that there is not enough interest in this subject among Esperantists (but see next issue's letter column!).

ELNA Congresses always pass resolutions. This one passed three. One was for the Local Congress Committee, which according to preliminary reports (and I hope to have full information for the next issue) produced a totally triumphant Congress. (Sorry, I just went to see *Bill and Ted's Bogus Journey*.) The second, as mentioned above, consisted of thanks and congratulations to the editor for the improvements over the last few years in the newsletter.

The most important was the election of John Massey to honorary membership in ELNA. John's financial support to ELNA over the past decade has been second only to that of Ella Gibson; but more importantly, John has been responsible for financially revamping the organization, computerizing and updating its accounting systems, and generally working himself half to death to make ELNA's finances run properly. He is now entering his third (or is it fourth?) period as Treasurer, and remains the guiding light on the Investment Committee. By making him an Honorary Member, the Congress has given John a well-deserved "Thank you!"

Don Harlow

NEWSBRIEFS

Esperanto in the Media

World Literature Today, a magazine that occasionally mentions Esperanto literature, in one of its recent issues (Winter, 1991) carries a book review by ELNA member James F. Cool, of Wilmington College (OH) of ELNA member Julius Balbin's recent poetic work *Imperio de l' koroj*.

"Universal language is 'Esperanto'" says Mike Reardon in an article in the Taunton, MA, *Weekender* (Mar. 30, 1991). The front-page article is based on interviews with Taunton-area Esperantists Carlos de Jesus and Richard Guillemette. It tells how they both came to learn Esperanto, and describes something of the language's grammar and its current status. Two photos of the two men, one of them in color, are contained in the article. (sent by Richard Guillemette)

Along with the article in the Taunton, MA, *Weekender* mentioned above, staffer Mike Reardon has a second article describing how Carlos de Jesus met his wife Ercilia through Esperanto. (sent by Richard Guillemette)

In an article in the religious magazine *30 Days* (April, 1991), a gentleman named Cardini, in a discussion of contrasts between 13th century Christianity and 20th century secularism, makes the following interesting statement: "Ecumenical mixtures create esperanto, which is not a language and which is used by people who do not have the slightest idea of what a language is or what culture means." It is questionable how much faith may be placed in any other statements Mr. Cardini makes... (sent by James Davis)

An article "Become United By the Pure Language" in *The Watchtower* (May 1, 1991) mentions Esperanto as the universal language project that "has had the most impact because about 10,000,000 people have learned it since its creation in the year 1887." (from Patricia A. Morris and Thomas J. Palmer)

John A. Cutter of the St. Petersburg, FL, *Times* (May 5, 1991) dedicates an article to Palm Harbor resident Bill Deary, 95 years of age, who sings in a local barbershop quartet. Among Deary's other interests, the article explains, is Esperanto, in which language he still keeps a diary. The article describes Esperanto as "an old artificial language that once was touted as a universal language." (sent by Bill Deary and Armand B. Coigne)

Linda B. Hirsh, in an article in The Hartford, CT, *Courant* (June 10, 1991), describes the two one-week summer Esperanto courses scheduled to be held at the University of Hartford in August. The article goes into some detail about Esperanto's current status, pointing out that "It is the only international language project to have grown into a full-fledged language." Hirsh also mentions the 1985 UNESCO resolution "calling for more international organizations to use the language and more schools to teach the language." (sent by Humphrey Tonkin)

"One Language, One Understanding" is the title of an article in the Southern Illinois University *Observer* (June 11, 1991) which describes recent work by Prof. Ron Glossop to promote Esperanto among teachers of gifted and talented children. The article emphasizes Prof. Glossop's recent trip to Eastern Europe and the USSR, where he visited Fondaj Talento in Budaörs, Hungary, and his forthcoming participation in the Ninth Bi-Annual World Conference for Gifted and Talented Children in The Netherlands. (sent by Ron Glossop)

Esperanto is in *Jeopardy*—again! On June 27, 1991, one of the contestants on the well-known television game show, faced with the statement that "According to the *World Almanac and Book of Facts*, this international language has two million speakers," correctly asked: "What is Esperanto?" (reported by Ionel Onet)

Those visiting San José, CA, may wish to take lunch at the main dining area of the Gordon Biersch Brewing Company, whose menu, according to *Sunset* magazine (June, 1991), "reads like culinary Esperanto." (noted by Maya Kennedy)

The Spectator (July 18, 1991), reviewing Larry Shue's play *The Foreigner*, about a young Englishman in Georgia who pretends not to speak English, has him using "an improvised Esperanto that consists largely of sounds like *blit, glok* and *bingy-bingy*." *Cu la blito glokis la bingibingon?*

The editor of The Hartford, CT, *Courant* was apparently impressed by Linda Hirsh's article of June 10 (see above), because an editorial titled "Esperanto: A little can go a long way" in the same newspaper (July 23, 1991) is very positive about the language, its structure, and its usefulness for the traveling public. The article mentions this summer's one-week Esperanto course at the University of Hartford. (sent by Humphrey Tonkin)

"Esperanto buffs speak well of international language," says Billy Warden, writing about the 39th ELNA Congress in the Raleigh, NC, *News & Observer* (July 25, 1991). For his article Warden interviewed Congress participants Eugene Thompson, Gary Grady, John Massey and Rochelle Grossman. A sidebar includes Esperanto equivalents of such important English-language expressions as "Don't have a cow, man" and "Read my lips!" (provided by Angela Harlow)

A new English textbook for Grade 10 published this year for the well-known McDougal Littell series includes a full-page "sidebar" article on Esperanto. It gives a brief history and description of the language as well as a sample text, and is illustrated by a photo from David Richardson's *Esperanto: Learning and Using the International Language*. (reported by David Richardson)

CALIFORNIA

Ce California Lutheran University en Thousand Oaks, la 29an de majo, 1991, oni okazigis por la fakultato pri komputila lingvotradukado tuttagan konferencon, kun prezento de Esperanto. D-ro James Fonseca, ELNA-ano kaj Profesoro de la hispana ĉe California Lutheran, prezentis la fundamenton de Esperanto en du unuhoraj sesioj. D-ro Myron Bondelid, Profesoro pri Matematiko kaj ELNAano, prezentis integrigon de lingvistiko kaj Esperanto en komputila programo por mašintradukado. La konferencon aŭspiciis la estro de la Fakultato pri Biosciencoj ĉe California Lutheran, Prof. Michael Kolitsky, kiu ankaŭ prezidis la konferencon. 26 homoj partoprenis. Inter la distraĵoj estis Esperantlingvaj kantoj, ankaŭ tiuj de Alberta Casey. (raportis

Prof. Myron Bondelid)

ILLINOIS

Howard I. Aronson de la Universitato de Chicago prezantis referaton "The Role of Esperanto in the Study of English and Foreign Languages in Elementary School" ĉe la Loka Lerneja Konsilio, Lernejo Louisa May Alcott, en Chicago, la 18an de junio, 1991. Du instruistinoj de tiu lernejo estis komisiitaj partopreni en la Somera Kursaro ĉe San Francisco State University en 1991. (raportis R. Kent Jones)

MASSACHUSETTS

Raportas s-ino Grace Cali, ke ŝi enmetis informon pri la Bahaa Esperanto-Ligo kaj la adreson de June Fritz, BEL-redaktorino, en la bahaan novajleteron por

la ŝtato Massachusetts. Si skribis pri la multaj alilandaj BEL-membroj, kiuj deziras korespondi kun BELanoj de Usono. (el *BELmonda Letero* Julio-Septembro 1991)

PUERTO RICO

Dum vizito al Portoriko en aprilo ĉiujare, s-ino Grace Cali povis prelegi en Centro Bahaa de San Juan pri "La Bezono por Idiomo Internacia". Dio funkcas laŭ manieroj misteraj, ĉar, kvankam neniu ĵurnalisto ĉeestis la prelegon, en la posta vespero s-ino Cali renkontis (pere de amikino ĵurnalista) televidiston, kiu esprimis intereson produkti ion pri Esperanto! La afero de lingvo (la hispana aŭ la angla) estas politike eksplodema en la kariba insulo Portoriko. (el *BELmonda Letero* Julio-Septembro 1991)

GRATULON AL LA JUS ELEKTITAJ ESTRARANOJ

Kasisto: John Massey

Estraranoj:

William R. Harmon

William H. Schulze

Mark C. Stephens

IMPORTANT NOTICE

Beginning in 1992, libraries and other public institutions can receive *Esperanto U.S.A.* through subscription.

Only \$15/year

**Will your library have
Esperanto U.S.A.?**

EL LA CENTRA OFICEJO

Senpaga Informilo

The "senpaga informilo" which I mentioned in a previous article is now available. This free, postcard-style flyer is aimed at clubs and individuals who would like to have something to hand out when they set up a booth or talk about Esperanto to groups, but who don't want to buy several copies of one of ELNA's other flyers. The postcard has a few facts about Esperanto on it, as well as a detachable part that the interested person can send to ELNA for more information.

When the Board of Directors approved the printing of the flyer at last year's convention they put three conditions on its use. First, the postcard is free but the club or individual who requests it will have to pay for shipping and handling. Second, when requesting the postcards you must send the Central Office a brief description of the event for which the cards will be used, so that we can be sure that the event conforms to the principles of ELNA as stated in its Bylaws. If you won't be using them at some event in the near future but would just like to have some on hand, that's OK. Just tell us that when requesting them. (Of course you can also donate the cards to your local library. Copies of lesson one of the free postal course and other flyers have been placed in libraries for years, with good results.) Finally, a club or individual can receive the postcards free only once in a year's time. The second time we'll have to charge you for them. When requesting the postcards please keep these things in mind, and also tell us how many copies you need.

Information Exchange Program

Copies of the postcard have been sent to all the Esperanto clubs which participate in the Information Exchange Program (IEP). If you haven't seen a copy, your local Esperanto club probably doesn't participate. The IEP was estab-

lished a couple of years ago in order to better coordinate work among the Central Office and local Esperanto clubs. At the beginning of each month the Central Office sends each participating club names and addresses of people from that area who have asked for information about Esperanto. For example, the New York club receives the names of information requestors who live in New York City and the surrounding area. The local club can then invite the requestors to a club meeting or send them information about their organization.

The IEP is good for local clubs because it gives them the names of potential new members, but it's also good for the information requestors. They're more likely to stick with Esperanto if they have the help and support of local Esperantists.

The IEP has been very effective, but I'd like to see more clubs participate. If your club is interested, send a postcard to the Central Office and I'll send you a letter with more details.

Orders, Subscriptions, Etc.

It's been about two years since the following information appeared in *Esperanto U.S.A.*, so it's probably time to mention it again. Here are some things to remember when writing or calling the Central Office:

- The area code for the East Bay, where the Central Office is located, will change on **September 2nd**. The new number for calling the C.O. is (510) 653-0998.

- Have a question about your book or subscription order? We can respond more quickly if you give us the invoice number, which is on the top right-hand part of the invoice, and your customer ID, which is located under the ship-to address. If you don't have this information, tell us when you mailed your order and the amount of the check.

- If an item is listed as backordered on your invoice, any money left over from

your order will be credited to your account to pay for the backordered item. Most of our books come from abroad by sea, and are subject to delays of several months.

- If you subscribed to an Esperanto magazine but haven't received a copy yet, please remember that it can take up to three months for you to receive your first issue. If you haven't received your magazine by then, contact us. Sometimes the problem lies with the publisher who is behind schedule in publishing the magazine. Unfortunately this happens with at least one or two magazines every year. Since we often receive copies of magazines in the Central Office when they're published, we can tell you if the magazine is simply late or if there is another reason for the delay.

If you would like to receive your issues a little quicker, you can choose air mail for two magazines, *Monato* and *Heroldo*. Air- and surface-mail prices for these magazines are listed on the subscription form.

Since most Esperanto magazine subscriptions run on a calendar-year basis, subscription orders received after June 15th are usually processed for the following year, unless the requested subscription is available throughout the year.

Next year we hope to offer the same magazines as this year, with the exception of *Budapešta Informilo* (now *Hungara Informilo*). We also plan to carry a new magazine, *Rok' Gazer'*, which has articles, interviews, etc., on the Esperanto rock music scene.

- Moving? Make sure to inform us of your change of address so that you can continue to receive *Esperanto U.S.A.* and other membership materials. We can also inform magazine publishers of your new address upon your request.

Mike Donohoo
Direktoro, ELNA C.O.

ANONCOJ

[La rubriko Anoncoj enhavas diversajn reklametojn, petojn, ktp., kiuj estas diskonigindaj sed ne povas trovi lokon en alia rubriko. Nek ELNA nek la redaktoro povas promesi aŭ priespondisci definitivan plenumon de io ajan promesita en anonco.]

Gesinjoroj! Gesamideanoj! Helpu. Laŭ ebleco, per nutrajo al Esperanto-familio en St. Peterburgo [Leningrado]. De 1.12.1990, limigita monata normo por homo estas kuirita kolbaso—1 kg., griso 1 kg., faruno 0,5 kg., ovoj 10 p., ostoj kun viando 1,5 kg., butero 0,5 kg., sunfloroleo 0,25 kg. Helpu kontraŭstari novan blokadon organizitan de moderna komunista registaro. USSR-Leningrad, pošt fako 190.000, Aristarhov K. Ju.

“Barra do Garças...36 paradizaj akvofaloj je via dispono por kompleta feliĉo, amindumado, amorado kaj ekstazo...”skribas Amaralio Carvalho, reklamante pri la 13a Kongreso de la Brazilia Esperantista Junulara Organizo, kiu okazos en la nomita urbo apud la rivero Aragvaja de la 19a ĝis 26a de januaro 1992. Temo de la kongreso estos “Sporta, Kultura, Ekologia Edukado”. Por pliaj informoj skribu al Tuka (prezidantino de BEJO), Caixa Postal 55030, BR-04799-SAO PAULO-SP, Brazilo, tel. (55 11) 247.2448.

La Litova Esperanto-Asocio esperas profiti el la ŝangajo al merkata ekonomio, perante okcidentajn partnerojn por ekonomia kunlaborado en Litovio. Se vi aŭ via kompanio interesigus trovi vin avangarda en tiu nova kampo de entreprenado, bonvolu kontaktiĝi kun LEA: SU-233000 KAUNAS-C, ab.k. 167, Litovio, tel. (7 0127) 208503. (Rimarku bone: la litovoj opinias, ke ilia lando estas sendependa; sed por certigi, ke letero ne perdiĝos ie survoje, eble estus pli bone aldoni USSR al la fino de la adreso.)

Kreonte novan Centran Oficejon en la iama hejmo de A. Zilbernik, bopatro de L. L. Zamenhof, la Litova Esperanto-Asocio serĉas financajn kaj alian helpon por provizi al sia oficejo necesajn modernajn ekipaĵojn. Donacemuloj povas sendi sian helpon pere de UEA (konto litvs), kun eventuala indiko pri la difinita celo

de la donaco. Por adreso de LEA, vidu la superan anoncon.

La Litova Esperanto-Asocio invitas vin partopreni la 2an Eŭropian Esperanto-Forumon. La aranĝo simbolas revenon de Litovio en Eŭropon. Forumon partoprenos parlamentanoj kaj reprezentantoj de la litovia registaro. Ĝi okazos inter la 28a de septembro kaj la 5a de oktobro 1991 en la urbo Kaunas, Litovio. Inter temoj traktotaj: lingvopolitiko de Esperanto-movado en uniginta Eŭropo; sociopolitikaj ŝanĝoj en Eŭropo kaj la unuaj spertoj de Esperanto-movado; kaj aliaj. Por specifajoj pri kostoj, vizoj, logado ktp, petu informon ĉe la Litova Esperanto-Asocio, kies adreson vi trovos en supera anonco.

Por la jaro 1990 aperis/as sep numeroj de la larĝformata, kolorilustrata kvarpaĝa revuo *Sovetia Esperantisto* kaj, komence de majo, ankorāu kvar numeroj estis en tipografio. Kosto por la tutakcia kolekto estas \$12. Oni povas mendigi la kompleton, pagante la sumon al UEA, konto kun kodo saik-x. Al la redakcio bonvolu sendi kopion de la kvitanco pri pago kaj vian ŝustan adreson. Adreso de la redakcio: Saig Bähramoglu MÄMMÄDOV, Huluflo 29/52, SU-370033 BAKY-33, Azerbajĝanio, USSR.

Okazos la 35a Internacia Seminario de Germana Esperanto-Junularo en la urbo Cuxhaven (Nordgermanio) inter la 27a de decembro 1991 kaj la 3a de januaro 1992. La temo estos: “Ameriko: ĉu 500 jaroj da civilizacio aŭ koloniismo?” La Internacia Seminario celas gejunulojn inter 14 kaj 26 jaroj, kiuj bone regas Esperanton kaj povas aktive partopreni la seminarian programon. Oni kune diskutos, lernos, ludos, dancos, manĝos kaj dormos en internacia etoso. Se vi volas partopreni en la tema programo, bv kontatti Matthias Funke, p/a GEJ, Rheinweg 15, W-5300 BONN 1, Germanio, tel. (49 228) 23 58 98. Se vi volas partopreni en la distra programo, bonvolu kontatti Simone Fischer, Steinmauerer Str. 22, W-7550 RASTATT 1, Germanio, tel. (49 7222) 21 515. Por informoj pri aliaj, kotizoj ktp: Germana Esperanto-Junularo, p/a

Marc Stessgen, Hagedornstr. 6a, W-5000 KÖLN 80, Germanio.

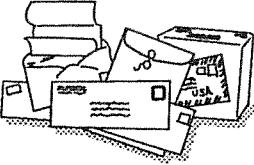
Laŭ lastatempa decido, okaze de la 500a datreveno de la vojaĝo de Kristoforo Kolombo al Ĉinio (li mistrafis) kaj de la 350a datreveno de la fondo de Montrealo, la 48a Internacia Junulara Kongreso de la Tutmonda Esperantista Junulara Organizo okazos en Montréal, Québec, Kanado, inter la 2a kaj 9a de aŭgusto 1992. La kongresejo estos la Cégep Maisonneuve, kelkmal-studenta kolegio. La kotizaro meze estos nur 250 \$kanadaj. Por informoj: Kebekia Esperantista Junulara Organizo, 6358-A rue de Bordeaux, MONTRÉAL, Québec H2G 2R8, Kanado, tel. (514) 272-0151.

La nova kaj tre aktiva Malajzia Esperanto-Asocio estus feliĉa ricevi Esperanto-librojn kiel donacon al la movado en Malajzio. Adreso por sendado estas: Fino Chan Sook Wai, 1008 Jalan Selesa 4, 58200 KUALA LUMPUR, Malajzio.

La verko *Kiu posedas Danion?* de Lennart Weber estas nun havebla en Esperanta traduko. La verko traktas la distribuecon de kapitalo kaj posedajoj en Danlando, kaj montras, kiel la ekonomia potenco de la lando estas koncentrita en malmultaj manoj. La traduko estas de Betty Larsen; ĝi estas havebla ĉe la eldoninto: Dana Laborista Esperantista Asocio, Edvard Griegs Gade 28, DK-2100 KOPENHAGO, Danlando, kontraŭ 20 danaj kronoj.

Jus ekestis nova turisma agentejo en Varsovio: VETURI (Varsovia Esperanta Turistoficejo). Oni proponas unu- aŭ du-tagajn restadojn en Varsovio, aranĝas interŝanĝon de Esperanto-instruistoj, serĉas instruistojn por intensaj nacilingvaj kursoj aranĝotaj surbaze de Esperanto, kaj estas pretaj kunlabori kun aliaj Esperantaj turismaj oficeoj. Por informoj: Varsovia Esperanta Turistoficejo, PL-01 914 WARSZAWA, Dantego 1-B / 48, Pollando, tel. (48 22) 38 21 02).

La Esperanto-Klubo “Pli da Lumo” en Kubo malhavas devizojn por ebligi la aĉeton de Esperantaj materialoj kaj eldonajoj el eksterlando, kaj serĉas bonvolajn esperantistojn, kiuj helpos ilin pri tio. Se vi volas kontribui (ekz. jam legitajn revuojn ktp), bonvolu kontatti: Esperanto Klubo “Pli da Lumo”, Gaveta Postal #2, SANTIAGO DE LAS VEGAS 17200, Ciudad Havana, Kubo.

LETEROJ

[Note: The letter column is a free-speech forum for members of ELNA. Views expressed are not necessarily those either of the editor or of the Esperanto League for North America, Inc.]

[Prof. Humphrey Tonkin, currently President of the University of Hartford (Connecticut), President of the Universala Esperanto-Asocio for nine years (1974-1980, 1986-1989), replies in this letter to that of Prof. Jonathan Pool, which appeared in our last number.]

Recently Jonathan Pool has sent me a copy of his letter to the ELNA Board on the question of how and when to use the resources of ELNA for the promotion of Esperanto in this country.

Jonathan is highly critical of the publications of ELNA, and I wish to come to their defense. While it may be true, as Jonathan suggests, that the organization and its members are insufficiently aggressive in the promotion of Esperanto and spend too much of their time in marginal pursuits, I do feel that ELNA's publications are better than they have ever been in the past and that they are evidently having some effect in convincing more people than ever before to join the organization. This is no small achievement. Indeed, it is arguable that without these publications the membership of the organization would drop off again and we would all be worse off than we were before.

Thus, while I certainly admire Jonathan's ability to get us to focus on the right issues, I believe that in this case his criticisms miss the mark. I, for one, hope that the publications of ELNA will continue and that Jonathan's criticisms will lead only to their improvement, not to their elimination.

Humphrey Tonkin

1. Here we, in ELNA, go again, spreading Heresy: Henrietta L. Kroll, *Esperanto U.S.A.* 1991[3] writes that we should "teach" Esperanto in schools.

2. Of course NOT.

3. Do you want Esperanto to be "hated" or "berated" or "castigated" or "downgraded" to "a school subject"?

4. Certainly NOT.

5. Esperanto should be taught in the home, and in Esperanto clubs through the TRILINGUAL FORMAT.

6. NEVER, NEVER, NEVER teach Esperanto in school, college, or university.

7. What should we do for our schools, colleges, and universities?

8. A. We should print SOME, but NOT necessarily ALL, books in the TRILINGUAL FORMAT. To the printed material add audio tapes, video tapes, and inter-active computer programs.

9. We should have, in ELNA or elsewhere, an official translation service → English (or any other language) to Esperanto, so that we will retain the purity and standardization of Esperanto as a universal auxiliary language.

10. Request → ELNA show some LEADERSHIP = Print this letter in the TRILINGUAL in your newsletter.

Dr. Richard Mullins

[Unfortunately, far from being able to print letters or anything else in trilingual format, space and budgetary considerations generally prevent us from printing material even bilingually; our articles, etc., are usually in either English or Esperanto, at the whim of the writer or editor. In fact, sometime down the road, if our Spanish-speaking membership continues to grow it may be necessary for us to go to a strictly monolingual format—everything in Esperanto. But that's a matter for the future. As to your opinions on Esperanto in school, you'll find some support for them in the article by Ernö Csiszár that appeared in the Feb. 1990 issue of Esperanto.]

[Prof. Ronald J. Glossop, de la Universitato de Suda Ilinojo en Edwardsville, jam dum pluraj jaroj okupas sin pri la instruado de Esperanto al talentaj geknaboj. Por la komenco de la sube traktota afero, vidu n-ron 1991(2) de EUSA.]

Mi tre dankas vin pro la publikigo de mia alvoko por helpo en la dua numero por 1991 de Esperanto U.S.A. pri mia projekto rilate al la Naüa Monda Konferenco por Naturdonitaj kaj Talentaj Infanoj, kiu okazos en Hago je la

fino de julio 1991. Mi ankaŭ tre dankas al Lusi Harmon pro ŝia helpo kiel kolektanto de kontribuoj por tiu projekto. Kaj mi ankaŭ tre dankas al la kvardek-kvin personoj kiuj sendis kontribuojn. Kun tiom da helpo la projekto bone progresas.

Kiam mi skribis la alvokon, mi opiniis, ke la kosto por la vojaĝado de la infanoj de la Talento Fondaĵo el Budaörs, Hungario, al Hago kaj reen estos \$500. Post mi eksiciis, ke la kosto estos \$1500. Sed ne maltrankviliĝu. Vi malavaraj esperantistoj jam sendis pli ol \$1700! Mi multege dankas al vi.

Kiam mi estis en Budapeŝto je la 23-a de aprilo (kiel parto de delegitaro por instruistoj de la talentaj infanoj), mi vizitis la klason de la ok-jarulaj esperantistoj subtenitan de la Talento Fondaĵo. Mi ankaŭ interparolis kun András Lukács, la Sekretario de tiu Fondaĵo. Mi informis lin, ke la mono estas havebla por ilia vojaĝo al Hago. Por certigi al s-ro Lukács, ke la hungaroj estos gastigitaj en Hago, mi telefonis al siino van Geffen en Nederlando, kaj ŝi diris, ke ŝi aranĝos la tranoktadon kaj manĝojn por la hungaroj dum ili estas en Nederlando.

Do nun ŝajnas, ke ĉio estas en ordo. Je la unua de aŭgusto la 12 infanoj el Hungario estos en Hago por partopreni en mia prezentajo pri la instruado de Esperanto al infanoj. Mi ankaŭ invitis infanajn esperantistojn el Nederlando kaj Belgio por partopreni en mia prezentajo. Mi esperas, ke multaj ĉeestantoj ĉe la konferenco vidos, ke infanoj el diversaj landoj povas interparoli Esperante.

Denove, mi tre dankas al vi pro via granda helpo rilate al ĉi tiu projekto. Mi esperas, ke pro ĝi multaj infanoj el la tuta mondo komencos lerni Esperanton.

Ronald J. Glossop

[La supra letero alvenis fine de majo, jam tro malfrue por aperi en nia antaŭa numero. Do kiam vi legas gin, la Konferenco jam estas finita. Mi esperas, ke Prof. Glossop aperigos raporton pri tio en estonta numero de nia revuo.]

[Robert Swenson, iama Estrarano de ELNA, raportas pri la iom negativa raporto pri Esperanto en la publikradia dissendo de "All Things Considered" en aprilo.]

La 29-an de aprilo dum mia veturo hejmen de la laboro, kiel estas mia ofta kutimo mi aŭskultis la programon "All Things Considered" de Nacia Publiko

Radio. Surprizis min aŭdi ion pri Esperanto! Estis programo pri la Esperanto-Muzeo en Vieno, kaj la preleganto rimarkis, ke tiu muzeo, kiel Esperanto mem, estas vaste nekonata.

Mi bedaŭris aŭdi tian negativan propagandon pri Esperanto. La sekvantan tagon mi verkis leteron al NPR kun ĉeko por mendi ekzempleron de transskribo de la programo. Mi ricevis ĝin antaŭ kelkaj tagoj. Mi faris kopion de ĝi por sendi al vi por eventuala komento en *Esperanto U.S.A.*

Malgraŭ la fakto, ke la programo en NPR estis negativa, mi povas mencii bonan rezulton! Dum la semajno post la elsendo de la programo, du el miaj amikoj, kiuj scias iom pri mia intereso en Esperanto, diris al mi, ke ili aŭdis la programon. Ili ne bone memoris, ke la programo malbone traktis Esperanton, ili nur miris, ke Esperanton oni mencias en nacia elsendo. Unu el la amikoj, junia profesorino de parolkapablo en loka kolegio, petis min helpi al ŝi lerni Esperanto! Do tion ni komencis.

Eble la afero realigas la proverbon, ke iu ajn publikigo estas bona.

Robert A. Swenson

[*Bildigu al vi, do, kio okazus se oni dissendus pozitivan propagandon!*]

I believe you are correct in assuming that ELNA cannot live by dues alone, but I have considered some courses of action that could be ancillary to a comprehensive solution. The first option is to raise the dues. This mandatory donation might receive some opposition, but it cannot be ruled out as an alternative. My second idea is to promote membership. This idea can be implemented immediately, on a larger scale than it is currently working, and is not mutually exclusive with the first plan.

As I looked through the ELNA membership listing, I noticed that some cities had only one or two members. This does not make sense to me. If these members followed the ELNA doctrine and abided by the guidelines inscribed on their membership card, there should be many more members than there currently are. Is it too much to ask each member to recruit at least one more member? I know I have.

I have opened up many people to the world of Esperanto in the few short months that I have been acquainted with it. I have submitted a paper on the prospects of Esperanto to the local school board. I have written a review of

Richardson's book for a book club in which I am a member. And I am only a fifteen year old boy, with no power over my environment.

In your next editorial I hope that you will encourage the membership to recruit one new member, it can be done; to inform local schools, businesses, and organizations of the potential of Esperanto; and to "promote Esperanto locally" as they have pledged to do by becoming a member of ELNA.

Jacob B. Schwartz

[*I don't believe that I need to devote an editorial to the points you've raised, because you've already done an admirable job of covering them—and more concisely and tellingly than I would. I hope that other members of ELNA will be inspired by your letter to respond—not only through this column, but also through their actions. P.S.: Take a look at the next letter, Jacob...*]

[Ankoraŭ pri korespondado.]

Koran dankon por Via deziro helpi al mi en serĉo por korespondamiko en Usono! Mi estas 15-jaraĝa esperantisto, lernanto de samideano Viktor Kudrjavcev en Sverdlovsk. Vi aperigis mananonceton en la revuo "Esperanto U.S.A." 1991(1). Dankon!!! Bedaŭrinde, mi ne ricevis leterojn de samideanoj el U.S.A.

Estimata samideano Donald J. Harlow, mi ege petas Vin trovi en Via lando personon (mian samaĝulon aŭ eĉ pli bone plenaĝa esperantisto), kiu deziras SERIOZE korespondi kun mi. Mi esperas al Via helpo!

Mia urbeto OSA estas historia 400-jaraĝa. Delonge ĝi estis fortikaĵego, kiu gardis orientajn limojn de Rusa Imperio de malamikoj. Duono de domoj en OSA estas ligna. La urbo havas du da muzeoj—historia kaj natura. En OSA nun logas ĉirkaŭ 24.000 da loĝantoj. En ĉirkaŭa staras grandaj arbaregoj. La naturo estas pura, sen "kemio". Urbo staras ĉe Kama rivero, en Uralo, en Rusio, en Perma regiono, 140 km for de urbo Perm.

Pjotr Brajnikov
Stepana Razina 85-21
SU-618120 OSA
Permskaja oblastj
U.S.S.R.

[*Mi ne povas tro emfazi la tri jenaj punktojn, precipe por novaj kaj junaj kaj novaj/junaj esperantistoj:* (1) *Korespondado pere de Esperanto estas*

unu el la plej bonaj metodoj por ekzerci vin pri la skriba Esperanto; (2) Homoj, kun kiuj vi nun korespondas, povas farigi dumvivaj geamikoj, kiuj cetere povos gastigi vin kiam vi vizitos iliajn landojn, same kiel vi povos gastigi ilin en Usono; kaj (3) Ĉiu, kies nomo aperas sub nia koresponda rubriko, montris deziron ne nur simple korespondi, sed ankaŭ korespondi kun usonanoj. Do, bonvolu ne malatentu la rubrikon "Volas Korespondi"!!! (Cetere, la entuziasmon de s-ano Brajnikov aparte mencias Viktor Kudrjavcev en letero al mi.)

PASOJ

DIEHL

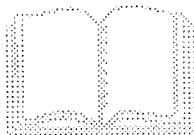
Jen la plej nova esperantistino! Naskita je la 11a de majo, ŝia nomo estas Amanda Katherine Diehl. Amanda estas la filino de Bill Diehl kaj Sherry Wells, Estraranino de ELNA, en Ferndale, MI. Estas precipe interese, ke Bill kaj Sherry konatiĝis pere de Esperanto. Tio okazis ĉe Lake Geneva, WI, kie Sherry instruis semajnolongan kurson pri Esperanto ĉe tendaro por gefraŭloj subtenata de la Unitarianoj. Ĉu oni volas prognosi pri tio, ĉu la unua vorto de Amanda estos aŭ ne estos Esperanta?

(Laŭ raporto en *Semanto*, 1991(2))

STARLING

Alia nova esperantisteto naskiĝis je la 20a de marto. Lia nomo estas Skajler Ananda Starling. Li estas la sola ido de John kaj Karen Starling de Kalamazoo, MI. Demandita pri tio, ĉu aŭ ĉu ne li intencas dulingve instrui la filon, John respondis, ke ne. Li daŭrigis, ke se plaĉos al la edzino, ke Skajler havu du lingvojn, al ŝi sola apartenos la respondeco por instrui al li la anglan.

(Laŭ raporto en *Semanto*, 1991(2))

RECENZE

Kamaĉo, Georgo. *Sur la linio: rakontoj kaj noveloj.* Berkeley: Eldonejo Bero, 1991. 40 p. Ĉe ELNA: Kodo SUR009, Prezo \$3.95 (nemembroj) / \$3.75 (membroj).

(1) Tiuj kiuj ofte legas diversajn Esperantajn gazetojn kaj librojn eble bone konas la nomon kaj verkaron de Georgo Kamaĉo (Jorge Camacho). (2) Legantoj nur de la revuo *Esperanto* eble rekonas la nomon kiel tiun de multpremiita junia talento. Kaj (3) iuj en ĉi lasta grupo kaj ankaŭ aliaj eble tute ne rekonas tiun nomon en Esperanta konteksto.

Se vi ne apartenas al la unua grupo, jen via ŝanco finfine konatiĝi kun verkoj de tiu talento en oportuna formo. Jen kolekto de naŭ rakontoj aperintaj en diversaj revuoj sed ne antaŭe enlibrigitaj.

Kamaĉo naskiĝis en 1966 kaj esperantistiĝis en 1981. Ĉi rakontojn li verkis inter 1986 kaj 1991. En la Belartaj Konkursoj de UEA en 1989 li estis premiita kiel Nova Talento. En la B. K. de 1990 li gajnis kvin premiojn kaj unu honoran mencion. Do, sufiĉe meteora famiĝado, simila al tiu de Mauro Nervi, nur kelkajn jarojn pli aĝa.

La rakontoj havas ĝenerale fantaziajn

aŭ sciencfikciajn temojn. La lingvoj kaj stilo estas ofte aŭdace eksperimenta. Eble la plej fama el liaj provoj estas lia konstanta uzo de la sufikos -iĉ/ por indiki la masklan genron: *sinjoriĉo, amikiĉo, junuliĉo*, ktp., kiel alternativoj al la ordinaraĵoj laŭforme seksismaj.

Tiu *iĉo* estiĝis analoga al la paro *ino/njo*. Do: *iĉo/ĉjo*. Ankoraŭ daŭras debato ĉu tiaj ŝanĝoj necesas en Esperanta medio same kiel ĉe aliaj lingvoj. Mi ne prijuĝu la aferon ĉi tie; sed tiu sufikso ja konformas iugrade al la Esperanta lingvosento kaj ŝajne estas la plej taŭga tia rimedo ĝis nun proponita.

Ankaŭ grafike Kamaĉo eksperimentas. En proksimume duono de la rakontoj, majusklaj literoj tute mankas (imitante al la stilo ludovikita?). Tio iom ĝenas la tujan komprenon sed instigas al zorga legado. Kaj la plej komplika (kaj konfuza) grafika eksperimento troviĝas en la rakonto *kiam vento ne blovas*. Sespaĝa ĝi prezentigas en tri kolumnoj, unue klare apartigitaj. Sed dum la legado la presitajo subite transfluas dekstren en alian kolumnon kaj tiel daŭrigas sin ĝis posta alfluo denove dekstren al la tria kolumno. Post tio necesas kreskanta peno trovi la ĝustan sekventaĵon kaj iam iel finlegi la rakonton. Eble ĉiu rakonto

en la libro bezonas pli ol unu tralegon por esti komprenebla. Sed ĉi tiu bezonas tion pli ol la aliaj.

Generale la verketoj laŭtlegiĝas bone. Kamaĉo lerte uzas diversajn asanoncojn kaj aliteraciojn ("stretajn stratojn", "turista torrento"); kaj la ritmo ene de unu frazo ofte fluas senĝene.

Skriboj de du gravuloj ĉirkauas la verkojn: Fernando de Diego *enkonduke*, kaj Artur E Iltis en *postparolo*. Iltis komparas ĉi modestan libron kun la simile etaj *Mondo kaj koro* de Kálmán Kalocsay antaŭ 70 jaroj, kaj li bonvolas al la madridano Kamaĉo similajn famiĝadon kaj postan retrotaxsadon.

Ču la famo de Georgo Kamaĉo restados kaj kreskados? Vi mem legu ĉi libreton kaj partoprenu la decidon. Se plaĉos al vi la spertitan mensostrecon, dorskovrile aperas listo de aliaj kamaĉaĵoj jam aperintaj libroforme por via estonta ĝuado kaj cerbumado. Kaj ne nur pliajn skribajojn, sed ankaŭ desegnaĵojn liajn vi povos en iuj tiuj lokoj renkonti.

Ci tiu estas la dua ero de la nova Eldonejo Bero, nuntempe troviĝanta en Berklio de Kalifornio kaj estrata de Ionel Onet, Vicedirektoro de la ELNA Centra Oficejo. Ni bonvenigu kaj kuraĝigu ĉi ensonajn klopodojn prezentitaj al ni Esperantaj literaturaĵojn.

Reginald Jaderstrom

EL LA LIBROSERVO

ESPERANTO DOCUMENTS

Esperanto documents describe the work, organization, culture and history of the movement for the adoption of the International Language Esperanto as a second language for international use. They are published primarily in Esperanto, English, and French. The series replaces those documents of the Centre for Research and Documentation on the Language Problem that dealt with the Esperanto movement.

The following documents are currently available through ELNA. Codes beginning with EDA refer to documents in the English series; codes beginning with EDE refer to those in the Esperanto series.

EDA001	UNESCO and the U.E.A.
EDA002	Universal Esperanto Association
EDA003	The 60th Universal Congress of Esperanto, Copenhagen 1975
EDA005	The Contribution of the Uni-

versal Esperanto Association to World Peace	wards the Second Century
EDA007	UNESKO kaj UEA
EDA008	Esperanto tra la Etero
EDE004	Enkonduko al Esperanto-Studoj
EDE010	La Lingvo kaj la Rajto je Komunikado
EDE018	Rezolucioj de la 65a Universala Kongreso de Esperanto
EDA023	Lingvaj Malhelpoj en Rilato al la Nova Monda Informa kaj Komunika Ordo
EDA024	Esperanto—Lingvo de la Naturscienco kaj Tekniko 1887-1986
EDA034	Esperanto and the Universal Esperanto Association Resolutions of the 65th World Esperanto Congress
EDA038	The Language Problem in Science and the Role of the International Language Esperanto
EDA039	The International Language Esperanto 1887-1987: To-

Prices: \$1.85 (non-members) / \$1.75 (members) (+ tax for California addresses). Shipping costs: \$1.50 (independent of quantity).

VOLAS KORESPONDI

Amikeco trans limoj

Note: Nomojn kaj adresojn ni prezentas dikliteraj; familiah kaj urbaj nomoj estas MAJUSKLAJ. Komojn ni uzas por montri ŝanĝon inter linioj en adreso.

ALBANIO

Platon XHANSCHAFILI, Lagjia: P. Reschejn, Rruga: Shejnare Julia, N = 7, SHKODER. Fraŭlo.

BULGARIO

Georgi Kolčev PAVLOV, strato Rakovska-4, POPOVO-7800. 36-jara fervojisto, kun usonaj fervojistoj, kolektas bildkartojn kaj kalendaretojn.

ČEHO-SLOVAKIO

Vladka URBANOVÁ, Konopiátska 1652, 256 01 BENEŠOV U PRAHY. 16-jara studentino, interesigas pri muziko kaj kolektas bildkartojn, ankaŭ angle.

Hubert KINCL, Pražská 300, 397 01 PISEK. 25-jara laboranto en informa konsultejo pri mikrokomputiloj, interesigas pri literaturo, turismo kaj lingvoj (angla, franca, germana, hispana, rusa), uzas mikrokomputilon PC 386SX kaj havas intereson pri kongruaj programoj.

CINIO

FAN Yusheng, Fengdu Foreign Trade Corporation, CN-648200 FENGDU, Sichuan. 26-jara fraŭlo, kun junulinoj; ankaŭ volas ekzerci sin pri la angla lingvo per korespondado.

GERMANIO

Franka LENZ, Hospitalstr. 3, O-1313 WRIESEN. 17-jara lernantino, ŝatas audi muzikon, kolektas poštmarkojn kaj ilustritajn poštarkartojn.

HUNGARIO

BELKOVNÉ GULYÁS Rozália, H-3300 EGER, Kiss Lajos 5. II/4.

CSERVENI Gábor, H-7900 SZIGETVÁR, Lenin Jakótelep 10. II/2. 20-jara fraŭlo, studas matematikon kaj anglan lingvon, interesigas pri muziko kaj kalkulektroniko.

TUNDO Klára, H-7090 TAMÁSI, József A. Iakótelep 1. +a2. 20-jara fraŭlino, studas matematikon kaj teknikon.

SEREGÉLYES Orsolya, H-5136 JÁSZENTANDRÁS, Rákóczi u. 9. 20-jara fraŭlino, studas matematikon kaj teknikon.

GABROVITS Judit, H-8000 SZÉKES-FEHÉRVÁR, Kőszegi F. u. 40. 20-jara fraŭlino, studas matematikon kaj anglan lingvon.

NIGERIO

Nomso ONYENEKE, P.O. Box 99,

OWERRI, Imo-štato. 16-jara studento en duagrada lernejo, interesigas pri korespondado, kolektante bildkartojn, poštmarkoj, Esperantajoj kaj aliaj interesoj aferoj. Ĵa ne estas baro.

POLLANDO

Iwona BRONIEWSKA, Stalingradzka 20 m. 112, 03-468 WARSZAWA. 30-jara bibliotekistino, interesigas pri literaturo, geografio, turismo, kolektas bildkartojn, Esperantajn librojn, bankbiletojn el tutmondo.

RUMANIO

[(*) indikas, ke tiu venis el la listo sendita de Vasile Albu.]

*Daniela BONTA, Calea Dumbravii Bl. 22 Ap. 14, 2400 SIBIU. 17-jara virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Olivia BRANGA, str. Sacel, 2400 SIBIU. 18-jara virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Carmen VASILE, str. Magheranului 83, 2400 SIBIU. 22-jara virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Dorina BREZAI, str. Riului 36 Ap. 415, 2400 SIBIU. 26-jara fraŭlino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Aurel LOMOTA, str. Siretului 18, 2400 SIBIU. 37-jara viro, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Rodica GANCEA, str. E. Varga 19, 2400 SIBIU. 21-jara virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Geta DRAGOMIR, str. V. Aaron 7, 2400 SIBIU. 42-jara virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Marcela MARTIN, str. Paris 39, 2400 SIBIU. 53-jara virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Viorica GAVRILA, Aleea Infanteristilor 4 Ap. 47, 2400 SIBIU. 59-jara virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

*Oxana PETRISAN, str. V. Aaron Bl. 20 Ap. 1, 2400 SIBIU. Virino, kun ĉiu landoj pri ĉiu temoj.

SOVETUNIO

[Korespondantoj en Sovetio ni laueble arangas laŭ la respubliko, el kiu ili venas. (*) indikas, ke tiu venis el la listo sendita de Viktor Kudryavcev.]

Rusio

SAVELJEVA Eügenia, SU-185014 PETROZAVODSK, Lesnoj pr. 11-45. 14-jara fraŭlino, pri trikado, hundoj, magio kaj la transcenda meditado, futuroprognozo, amika korespondado.

AKIMENKO Eugene, SU-686810 EGVEKINOT, Magadan reg., Proletarskaya 12/1-23. 15-jara lernanto, interesigas pri fotografado, aventura turismo,

rokmuzyko, avangardaj bildo, fantasta literaturo, preferas kun samaĝaj kaj saminteresaj fraŭlinoj, ankaŭ angle.

*Zlata LAZAREVA, SU-660014 KRASNOJARSK, ab. k. 12534. 15-jara virino, pri muziko.

*Tatjana LITVIN, 3-a Kaštanskaja I"a"-30, SU-872038 ČITA. 15-jara virino, pri sporto, muziko, kino.

*Jula VINOGRADOVA, Krasnoarmejskaja 13-25, SU-140005 LUBERCY. 15-jara virino, pri kalendaretoj, muziko.

*TITARENKO Svetlana, Zaporojskoje s. 19-38, SU-320040 DNEPROPETROVSK. 17-jara virino, pri sporto, libroj, angla lingvo.

*Sergey FILIMONOV, Sulimova 25-35, SU-620006 SVERDLOVSK. 27-jara viro, pri raciaj ludoj, aliaj temoj, kolektas pm, bk.

MARENÍČ Anatolij, SU-324071, Dnepropetrovskaja obl, g. KRIVOJ ROG, ul. Meleškina 31⁶ kv. 54. 28-jara laboristo, antaŭe milita maristo, interesigas pri libroj, poštmarkoj, poštarkoj, fremdaj lingvoj, Esperanto kaj turismo.

*AGAFONOV Evgenij, SU-660075 KRASNOJARSK, P.K. 2420. 29-jara komputilisto en komputila centro de atomenergia entrepreno, interesigas pri komputiloj, Esperanto kaj literaturo, teniso, estraras 80-homan fakon, kiu kreas kaj ekspluatadas la komputilajn programojn sistemojn.

*Ilisia NOVIKOVA, Mamina-Sibirjaka 227-20, SU-620026 SVERDLOVSK. 30-jara virino, pri Esperanto, muziko, pupoj en naciaj vestoj, ankaŭ angle.

*Petr PETROV, 50 let VLKSM 3"a"-6, SU-454031 ČELABINSK. 30-jara viro, pri aŭtoj, elektroniko, interŝanĝos pm, bk.

*Viktor MULENKOV, Locmanovyh 29, SU-620000 SVERDLOVSK. 35-jara viro, pri vivo en Usono, diversaj temoj.

*SMOLENKO Nikolao, SU-193313 LENINGRAD, str. Kollontaj d. 21 log. 443. 37-jara oficisto, kun geesperantistoj usonanoj pri arkeologio, historio, etnografio kaj kulturo de nordamerikaj indianoj.

Aleksej KOTLOV, Str. Entuziastov 70 "A"-39, SU-622038 N. TAGIL, Sverdlovsky reg.. Viro, turisma direktoro, intencas viziti Usonon en 1992.

*MOISEEV Aleksandro Valentinič, SU-423550 NIJNEKAMSK, Tatara ASSR, str. Gagarin 8-90. Viro, volas scii pri pli la stato de Esperanto en Usono, havebleco de Esperantaj libroj kaj revuoj, ktp.

Ukrainio

Natalia MATVIENKO, SU-245110 SHOSTKA, Ŝumska obl, ul Marata 25/168. 16-jara lernantino, ŝatas vojaĝi, modon, filmojn, kolektas bildkartojn, suvenirojn, gazetojn, ankaŭ konas la anglan.

Uzbekio

*Viktorija EM, I tūp. Lobačeva 37, SU-700076 TAŠKENT. 16-jara virino, pri libroj, pentroarto, aliaj temoj.

LANGUAGE IN THE NEWS

[A jury: *Twelve good men, true, ignorant...*]

The Supreme Court ruled yesterday that a prosecutor does not necessarily violate the Constitution by removing people who are fluent in Spanish from a jury in a case against a Hispanic defendant.

The court said a prosecutor's doubts, based on the prospective jurors' answers to questions about whether Spanish-speaking jurors would abide by the official English translation of Spanish-language testimony, could be a valid explanation for excluding most Hispanic members of the jury pool.

The prosecutor told the trial judge he had removed [two prospective jurors] because they appeared hesitant when he asked them whether they would consider only the official English translation of courtroom testimony, rather than rely on their own knowledge of Spanish to provide their own translation.

The main witness at the trial was scheduled to testify in Spanish. Jurors are supposed to base their deliberations on a common, official record of courtroom proceedings and not on their independent knowledge, linguistic or otherwise.

[Reported in the *Oakland, CA, Tribune*, May 29, 1991.]

[*A linguistic Lysistrata?*]

To protest recent firings, 4000 Italian workers on American military bases in Italy declared a half-day language strike in May of this year. Although all the workers were bilingual, they pretended incomprehension and refused to speak English on the American bases.

The protest had two reasons. The first was to protest the replacement of Italian workers by American workers. The second was in opposition to the cancellation of bonuses to bilingual employees, bonuses that are generally applied in the private sector.

"Because our employers don't recognize that we are bilingual, we are going to speak only one language," the strikers declared.

[Reported in *La Stampa*; reprinted in *Heroldo de Esperanto*.]

[*Gutes Grüff, Charlie Braun!*]

Because teaching of Russian is no longer mandatory in Hungary, around

half of the country's Russian teachers have decided to specialize in the German language: 4000 teachers have chosen English, and the rest a Romance language.

In the face of the new situation, the Goethe-Institut [a German organization whose purpose is to promote the German language] in Budapest has had to increase its budget and bring in more teachers from Germany. The Institute is helping those colleges that are retraining the erstwhile Russian teachers. The schools in question teach the pedagogy of modern languages, as well as literature, geography and linguistics.

[Reported by *Die Welt*, Mar. 12, 1991; reprinted in *Heroldo de Esperanto*.]

[*"Munch-munch?" "No, boom-boom!"*]

An American jetliner interrupted its trans-Pacific flight and returned to Tokyo last February when a 48-year-old Japanese technician tried to joke with the stewardess. He put a paper bag on her tray and in broken English said, "Is bomb." He asked if she understood what he had said, and he repeated the sentence, spelling the word "bomb."

The stewardess immediately told the pilot and put the sack into a safety chest. The pilot dumped fuel and turned back to Tokyo, reporting the crisis over the radio and asking for help.

Meanwhile, the Japanese struggled to explain that it was just a joke. But neither the stewardess nor the pilot were sure enough of this to risk continuing the flight.

A Japanese airline administrator later stated that this sort of crisis would not have happened if the two people had spoken the same language. Although the Japanese could speak English, communication between him and the stewardess was not good enough to enable him to assure her of his intentions.

Although he was immediately arrested, the joker may not be accused of a crime. At least one court has decided that he had no criminal intent. But the joke may be an expensive one. The airline intends to demand that he repay 60 million yen (18,000 ELNA memberships)—the cost of the dumped fuel and the overnight stay of the passengers in a Japanese hotel.

[Reported by *Joel Brozovsky* in

Monato 1991/5.]

[*Those who were around in 1957-1958 may think they hear an echo...*]

"Sustaining our global leadership and preserving our economy's health will require more Americans who are more knowledgeable about international conditions, more skilled in foreign languages, more familiar with foreign markets and business practices, and more capable of functioning abroad with skill and cultural sensitivity.

"In my work in Tokyo I observe many trade barriers. But the linguistic barrier, in many respects, is the most formidable obstacle to a smoother economic relationship.

"Half our states require no high school foreign language study and 20 percent of our secondary schools provide no foreign language instruction at all. We are still one of the few nations where a student can graduate from a top-flight college without achieving proficiency in a second language.

"In these respects, we need to set tougher standards for ourselves.

[Excerpt from a May 13 commencement address by Michael Armacost, U.S. ambassador to Japan, at the College of Wooster, Ohio; reprinted from the *San Francisco Chronicle*, May 22, 1991.]

[*Sex and the monolingual.*]

A sign posted in Germany's Black Forest: It is strictly forbidden on our black forest camping site that people of different sex, for instance, men and women, live together in one tent unless they are married with each other for that purpose.

In a Zurich, Germany, hotel: Because of the impropriety of entertaining guests of the opposite sex in the bedroom it is suggested that the lobby be used for this purpose.

In a Jugoslavian hotel: The flattening of underwear with pleasure is the job of the chambermaid.

In a Japanese hotel: You are invited to take advantage of the chambermaid.

[From a column by Mike Shoup for the *Ridder-Knight Newspapers*. Shoup attributes this and similar quotes to an internal Air France memorandum from New York several years ago.]

Local Contacts

[* = Issues a regular or occasional bulletin or newsletter, + = Participates in information-requestor exchange program with ELNA.]

Alaska: E-o-Societo de Alasko, P.O. Box 240557, Douglas, AK 99824, tel. (907) 364-3309

*+**Arizona:** Wm. Shanks, E-o Soc. of AZ, 1345 W. Escarpa, Mesa, AZ 85201

Arizona: E-o Club at ASU, c/o Angelina TAREMI, 2151 East Southern Ave. Apt. 2023, Mesa, AZ 85204, tel. (602) 926-9364

*+**California:** E-o Assn. of Los Angeles, 1112-7th St. #811, Santa Monica, CA 90403

*+**California:** E-o-Klubo de San Diego, Box 288002, San Diego, CA 92128-0880, (619) 528-0880

+**California:** Inland Empire E-o Group, 22797 Barton Rd. #117, Grand Terrace, CA 92324, (714) 689-5576 or (619) 949-1958

+**California:** Orange Co. E-o Assn., Box 1538, Garden Grove, CA 92642

***California:** E-o Soc. of Ventura County, 5968 Joshua Trail, Camarillo, CA 93012-4478, tel. (805) 484-9122

+**California:** Santa Barbara E-o Soc., 5140 San Lorenzo Dr., Santa Barbara, CA 93111, (805) 967-5241

*+**California:** San Francisco E-o Regional Organization, 410 Darrell Rd., Hillsborough, CA 94010, (415) 342-1796

*+**California:** Ligo de Orient-Golfaj E-istoj, Box 324, Berkeley, CA 94701-0324, (510) 770-1452

*+**California:** E-o-Societo de Sacramento, P.O. Box 60860 Mathews, Sacramento, CA 95860, (916) 485-3116

+**Colorado:** Western Colorado Esperanto Center, c/o Martha Evans, 342 Hill Ave, Grand Junction, CO 81501, tel. (303) 242-0650

*+**District of Columbia:** Washington E-o Soc., 4406 - 35th St. NW, Washington, DC 20008,

(202) 363-6197

+**Idaho:** David Baron, Box 37, Eagle, ID 83616

+**Illinois:** Chicago E-o Soc., 5048 N. Marine Dr. #D-6, Chicago, IL 60640, tel. (312) 271-8673

*+**Indiana:** E-o-Klubo de Indiana, p/a William Rieske, 1109 E. First St., Greenfield, IN 46140, (317) 462-1504

+**Maryland:** Baltimore E-o Club, T. Goodman, 3218 Shelburne Rd., Baltimore, MD 21208

*+**Michigan:** E-o Soc. of Michigan, PO Box 3011, Southfield, MI 48037, (313) 646-2965

*+**Michigan:** Soc. of E-o Language Friends, c/o James F. Hillaker, 6191 Finch Lane, Flint, MI 48506, (313) 736-7652

+**Michigan:** E-o Club of Kalamazoo, 224 Rose Pl., Kalamazoo, MI 49001

Michigan: Cereal City Esperanto Friends, p/a Michael Larkin, 3904 Beadle Lake Dr., Battle Creek, MI 49017

+**Minnesota:** Twin Cities Esperanto Club, 1422 Como Ave., St. Paul, MN 55108

*+**Missouri:** E-o-Asocio de Sankta-Luiso, P.O. Box 69144, St. Louis, MO 63169-0144

+**Montana:** Montana E-o Soc., 330 Lindley Pl., Bozeman, MT 59715

*+**Nebraska:** Nebraska Internacia-lingva Asocio, R.F.D. 1 Box 29, Wilber, NE 68465, (402) 821-2027

*+**Nevada:** Nevada Inform-Centro pri E-o, POB 50113, Reno, NV 89513, (702) 746-0204

*+**New York:** E-o Society of New York, 455 E. 14th St. #3C, New York, NY 10009, (212) 477-6516

New York: UN Office of UEA, 777 United Nations Plaza, New York, NY 10017, (212) 687-7041

+**North Carolina:** E-o Society of the Triangle, 5400 Belsay Drive, Raleigh, NC 27612, tel. (919) 781-0553

+**Ohio:** E-o Assn. of Ohio, 1144 Kingsdale Terr., Columbus, OH 43220

*+**Oregon:** Portland E-o Soc., 11905 SW Settler Way, Beaverton, OR 97005

+**Pennsylvania:** E-o Society of Philadelphia, 26 E. Roumfort Rd., Philadelphia, PA 19119, (215) 248-0493

+**Puerto Rico:** E-o Society of Puerto Rico, Dr. Tomas Saramia, Box 22916 U. of Puerto Rico, San Juan, PR 00931

Texas: E-o Study Group, 1400 Blue Bell Rd. #913, Houston, TX 77038-3041, (713) 931-4903

+**Texas:** Rio Grande Valley E-istaro, Prenda Cook, Box 7167, Harlingen, TX 78550, (512) 423-3056

+**Utah:** E-o Club, Box 21346, Salt Lake City, UT 84121

+**Washington:** Seattle E-o Soc., 6002 NE 61st St., Seattle, WA 98115

Wisconsin: E-o Society of Wisconsin, 1958 N. 38th St., Milwaukee, WI 53208

***Regional (Rocky Mountain States):**
Intermountain E-o Group
(AZ, CO, ID, MT, NM, UT, WY), p/a Charles Tustin, P.O. Box 112, Coram, MT 59913

*+**Regional (Tidewater):** E-o Society of the Carolinas and Virginia, Route 5 Box 303, Boone, NC 28607, (704) 264-2297

*+**Regional (New England):** E-o Soc. of New England, P.O. Box 655, Concord, MA 01742, (508) 264-4349

Special Interest: E-o-Language Toastmasters Club, P.O. Box 60860, Sacramento, CA 95860, (916) 485-3116

***Special Interest:** American Association of Teachers of Esperanto, 5140 San Lorenzo Dr., Santa Barbara, CA 93111-2521, (805) 967-5241

***Special Interest:** Ligo de Samseksamaj Gee-istoj, 2336 Market Suite 127, San Francisco, CA 94114, tel. (415) 621-6082

***Special Interest:** International Society of Friendship and Good Will, P.O. Box 2637, Gastonia, NC 28053, (704) 864-7906

President: Angela Harlow (1993), P.O. Box 551, Pinole, CA 94564, tel. (510) 222-0187

Vice President: Dr. Grant Goodall (1993)

Secretary: Virginia Stewart (1992)

Treasurer: John B. Massey (1994)

Other Board Members: Prenda Cook (1992), Frank Helmuth (1992), Dr. Jonathan Pool (1992), Dr. E. James Lieberman (1993), Sherry Wells (1993), David Wolff (1993), William R. Harmon (1994), William H. Schulze (1994), Mark C. Stephens (1994)

Commissioners: John Dale (Legislative Affairs), Jim Deer (Tape Service), Lucy Harmon (Travel Affairs), William R. Harmon (Central Office), Dorothy Holland-Kaupp (Correspondence Courses), R. Kent Jones (Science & Technology), Dr. Julius Manson (United Nations), John B. Massey (Wills and Gifting), John B. Massey, William H. Schulze and Sidney V. Steinberg (Kapitala Fondusa Komitato), John Mathews (Service Clubs), Catherine Schulze (Postal Course)

Director, Central Office: Mike Donohoo

Vice-Director, Central Office: Ionel Onet

ELNA Archivist: Hal Dreyer

Any member wishing to assist in the work of any of the above named commissions or committees should communicate with the member(s) shown.

ELNA Dues for 1992

Regular	\$30
Family	\$45
Youth (under 27)	\$15
Limited income	\$15
Sustaining	\$60
Life	\$600

ELNA is a non-profit organization functioning under IRS paragraph 501(c)3. Donations are tax-deductible.

A separate supporting category, "Friend of Esperanto," has been established. A Friend of Esperanto pays \$10 per year.

Libraries and other institutions can subscribe to *Esperanto U.S.A.* at the special rate of \$15 per year.

UEA dues 1991

Member-Guidebook only(MG)	\$ 7.00
Member-Yearbook only (MJ)	\$16.00
Member-Subscriber (MA)	\$39.00
Societo Zamenhof (additional)	\$78.00
Subscription only to Esperanto	\$23.00
Subscription only to Kontakto	\$12.00
Life Membership in UEA	\$975.00

Send payments for UEA memberships or sub-

scriptions to ELNA, Box 1129, El Cerrito, CA 94530. Make all checks payable to ELNA.

MOVING? DON'T LEAVE ESPERANTO BEHIND! If you have moved recently or are planning to move in the near future, don't forget to send a change-of-address card to the ELNA Central Office, Box 1129, El Cerrito CA 94530. This will assure your continued receipt of the Newsletter and other information. If you don't have a stamp handy, give the CO a call at (510) 653-0998. Thanks!

DEADLINE FOR MATERIAL FOR ISSUE 1991(7) of Esperanto U.S.A. is November 25, 1991

ELNA Newsletter
Volume 27, No. 5
ISSN 1056-0297
Esperanto League for North America, Inc.
P.O. Box 1129, El Cerrito, CA 94530
Telephone: (510) 653-0998
Editor: Don Harlow